VIII. évfolyam Zombor, csütörtök 1889. évi julius hó 25-én. **59. szám**

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG: **Grómon- és Zrinyi-utcza sarkán, I-ső emelet,** hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR GYULA.**

KIADÓHIVATAL: **Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,** hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

„Magyar Pantheon."

A „Magyar Pantheon" irodalmi és művészi egyesület felhivását nagy diadallal pártolja az ország sajtója. Igaza van a sajtónak, mert van valami örvendetes ebben a mozgalomban; nagyon örvendetes az, hogy egy pár fényes nevü fóuri nó czége alatt alapitnak irodalmi és művészeti pártoló egyesületet.

Az első pillanatban, és különösen Jókai fényes tollával megirt fölhivásának hatása alatt bennünket is elfogott az örömnek egy bizonyos jól eső érzete. Beláttuk, hogy ez nagy fontosságu, magas horderejü dolog.

Epp ezért gondolkozni kezdtünk fölötte.

Mélyen belemerültünk a kérdés bolygatásába, áttekintettük irodalmi viszonyainkat, azt a beteges vézna rendszert, mostoha gyermekét a társadalomnak, végigpillantottunk iróink között s láttuk ott az elernyedést, a csüggedést, láttunk egy munkára, tettre képes nagy erőt, mely hever kamatozatlanul, láttunk egy nagy bankó-pénzt, olyan nagyot, hogy azt Magyarország társadalma nem tudja apró pénzre fölváltani!

Miért van ez? Miért nem olvas Magyarország könyvet, miért nem ad ki magyar könyvkiadó magyar irodalmi művet? Hogy eshetett meg, hogy Vajda Jánosnak, hazánk legkiválóbb költőjének kötetére csak hat előfizetés érkezett?

Mindezek nyilt kérdések. Sokféleképpen lehetne rá megfelelni. Mi itt csak két fóokát kivánjuk adni a dolognak.

Az első nevelési rendszerünkben rejlik. Az iskolába belopta magát a realizmus száraz réme. Nem eszmeképzés, nem gondolatnemesités, nem ez általános emberi ideálok tanitása most az irányelv, hanem dresszura az anyagias életre.

Az elemi iskolában kezdik . . . A mi időnkben az elemi iskolák ünnepei azok voltak, mikor közöttünk, a legjobb irodalmi műveket szétosztottak jutalomképpen szorgalmunkért. Hogy örültünk! Milyen büszkék is voltunk arra a könyvre! Nemcsak hogy elolvastuk egyszer-kétszer, de összegyűjtöttük aztán filléreinket és vettünk könyveket; hárman-négyen össze álltunk s alapitottunk könyvtárt.

Be szép idők is voltak még azok!

De hiszen még ma is vannak az elemi iskolának ünnepei . . . Az év végén könyveket is osztogatnak szét, szép csinos könyveket . . . postatakarékpénztári könyveket. Egész évben gyűjtetik a gyermekekkel a filléreket, egész évben tanitják az anyagiakra és mikor az év vége elérkezik, a tanitó nagy dicséret mellett átadja nékik a postatakarékpénztári könyvet.

Az a gyermek, akit igy elront az elemi iskola, ha fölcseperedik bankár lesz, vagy sikkasztó — de semmi esetre sem az az ember, aki irodalmat pártol vagy pláne költői művet olvas.

A második hiba az, hogy nem tudjuk az irodalmat hozzáférhetővé tenni. Könyvet egy forintnál olcsóbbért ritkán lehet kapni s ezt a szűkebb javadalmazással biró hivatalnok vagy iparosember nem tudja megszerezni. Hiányzanak nálunk az olcsó kiadások, s ha ilyenek vannak, azok banális kritikák, tudományos olvasmányok bizonyos czég részére, vagy külföldi regények. Ilyen körülmények között aztán igazolt a panasz a közönség részéről épp ugy, mint az igazi irók részéről.

És ime megjelenik a láthatáron a „Magyar Pantheon" az irodalom megmentője! Azt hittük, hogy fölismerték a hibákat s egy erélyes korrektura előtt állunk.

Pantheont akarnak emelni az irodalomnak! Tagsági dij lesz 25 frt és kiadnak irodalmi diszműveket a magas arisztokráczia számára. Nem félünk, hogy eredményeket szül.

Diszműveket adni a közönségnek akkor, mikor az mást sem olvas, furcsa gondolat. Furcsa gondolat azoktól, akik japáni papirost, angol diszkötést, finom elzevir nyomást akarnak az asztalukra tenni gyönyörű illusztrácziókkal és nem irodalmi diszműveket.

Nem Pantheon kell a magyar irodalomnak, hanem czélszerű lakóház. Adjatok helyet a szerény házakban neki 200,000 példányban és ne 500 diszkötésben.

Az uj egyesület adja ki jeles irók műveit olcsó 10—20 kros füzetekben, osztassa szét a középiskolák jó tanulói közt néhány ezer példányban ingyen . . s ekkor el lesz érve az igazi czél. Ez kell a magyar irodalomnak.

Irtsák ki az anyagias gondolkozásmódot, kedveltessék meg az irodalmat. Ha ez megtörténik, az irók fóur hölgyek segélye nélkül is maguk emelnek örök Pantheont — nem maguknak, — a nemzetnek.

Á. É.

Küzdelem a gyermekért.

A modern kortörténelemnek tagadhatatlanul egyik legundoritóbb epizódja az a küzdelem, — melyet Milán exkirály s tőle elválasztott neje vivnak egymással gyermekükért. Először majdnem megfoghatatlan botorságukban megfosztották egymást vagyonuktól, otthonuktól s boldogságuktól, és most megszomoritják s megkeseritik cselszövő küzdelmeik által életét annak a szegény teremtésnek, kit egyedül s árván hagytak hátra egy számtalan akna által aláásott trónon.

A mily szomorú önmagában véve, embereket, kik milliók által irigyelt lét delelőjén álltak, alacsony szenvedélyek porában egymás ellen áskálódni látni, — Milán és Natália mégis önkénytelenül komikus benyomást keltenek: különös eljárásuk élénken emlékeztet arra a

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

Turin-párisi kirándulás.

I.

Nagy gyermekek édes álmodozása volt.

Már hetekkel az előtt arról folyt a diéta, — s megvitattuk legapróbb részletekig a soha nem látott szép világnak előresejtett bájait.

Nekifeküdtünk annak a nemzetközi könyvnek, mely még a volapük nyelvben is meg fogja tartani czimét, s mely nékül angol és német utra nem kelne széles e világért. — Megolvastuk figyelmes és pontos magyarázatait azzal a nemes eltökéléssel, hogy lelkismeretes odaadással fogjuk azokat ellenőrizni.

Nem úgy, mint a phlegmatikus angol, a kinek untig elegendő, ha a sebesen robogó gőzkocsi kényelmes kocsijában ülve, maga elé tartja a nyitott Baedeckert, s onnan olvassa ki, hogy utközben mit lát. Önelégülten motyogja maga elé, hogy »most jön a smaragzöld brienzi tó, azután egy óriási hegyszakadék, melyből fris forrás csergedez alá.« Hogy vajjon jön-e, s valóban csergedez-e, arra semmi gondja.

Mi hétre-hétre megujitottuk erős igéreteinket: mindent saját szemünkkel látni s alaposan kikutatni.

Terebélyes földabroszon kaparászva, órákat töltöttünk ismeretlen állomások fölkeresében, melyeket érintenük kell, s Kolumbusnak nem lehetett nagyobb öröme a száraz föld megpillantására, mint nekünk, ha sikerült a képzelet szineivel kifestenünk utunk egyes kiemelkedő pontjait.

Nagy iskolás gyermekekké lettünk, számitva a napokat, melyek még elválasztanak ábrándjaink megvalósulásától. S még inkább ránkillett az »iskolás« jelző, ha nagy vehementiával fogtunk bele az olasz, franczia és angol nyelvek fölfalásába. Jó alkalom kinálkozott egyszeriben megtanulni a világ minden nyelvét.

Valóságos cause celebre . . .

Előtte és utána arról beszélt minden irástudó ember.

Egy csipetnyi világtörténelem szólt belé,

Azok az eget rengető »evvivá-k« Turinban s azok a zsünni nem akaró »vive la Hongrie«-k Párisban, viszhangot fognak adni évtizedek multával is, — és egy istenitett, magasztos férfiú profétai alakja kölcsönöz számára halhatatlanságot.

Lehetnék-e annyira szigorú önmagam iránt, hogy el akarjam némitani a lelkemben meggyülemlett lelkesedést, mely arra készt, hogy képzeletben mégy egyszer végigfussak e tündér álmokon, — még egyszer gyönyörittasan álljakmeg egy-egy fenséges kép előtt, mely örökké világitani fog bensőmben?

Átengedtem magam, annak a fanatikus rajongásnak, mely a természet bűvös alkotásainak láttára elragad magával, — s viszi a lelket a csodálat, az áhitat és a meghódolás világába. Miért ne vallanám be, hogy mind e bűbáj eleddig ismeretlen volt előttem, hogy még csak most tudom mi az a »geographia.«

Ez a geographia — egyszermind philozophia, — egy-egyszersmind religio.

Ilyen geographia elegendő: megérteni az istenség dogmáját.

Jó az a geographia arról is, hogy megtanuljuk szeretni a hazát, — azt a hazát, melyről a negyvenév óta számüzött nagy magyar a sir szélén is könyes szemmel emlékezik meg.

De elég az általánosságból.

II.

Ki merem mondani, hogy ama rendkivüli erkölcsi — sőt a szó szűkebb értelmében vett anyagi siker után, melyet a »turin-párisi kirándulás« czimü részvénytársaság aratott, — többé soha se fog iró és művész arra vállalkozni, hogy 850 magyart egy családdá tömöritve külföldre vigyen.

Mindenekelőtt azért nem, mert hálátlanok vagyunk s nem érjük be az erkölcsi sikerekkel, holott az anyagi sikert nem lehet 850 felé osztani, abban aligha nem egyedül duslakodik az a nagy férfiú, a kinek lángeszü agyában e rendkivüli szép eszme megfogamzott.

Hogy mért nevezem részvénytársaságnak? Mert önkénytelenül ilyenné alakult a vállalat. Kibocsájtatott 850 részvény, volt egy igazgátótanács, mely a vállalat ügyeit vitte s a dividendán fölül megállapitva önmagának igazgatói (alias: csoportvezetői) előjogokat, — megtartotta (önmagának) mindazon szépen hangzó igéreteket, melyeknek köszönhető, hogy a vállalat számaránya várakozáson fölüli mérvet öltött.

A turin-párisi kirándulás történetében a főmomentumot képezi az a bámulatra méltó probléma, mint lehetett 850 embert egy kalap alá vonni s mindannyi jóvoltáról gondoskodva végig vinni Közép-Európán?

Talán nem lesz érdektelen az olvasóra nézve, ha a probléma megoldását közelebbről megvilágitom.

Az előrelátó s óvatos rendezőség jól tudta, hogy 850 ember egy valóságos kis hadsereg, mely szervezet nélkül szétmállik, mint viharban a kéve. 850 embernek ugyanennyi vágya, ugyánennyi kérdeni valója s kétszerennyi akarata van.

Egy kis katonai jelleg, egy kis subordinatio, egy kis felsőbb akarat nélkül kitör benne a forradalom, a melynek az az egy veszedelme van, hogy tönkre teszi a vezető irók és művészek jó hirét, 850 felé e hazában.

Ez okból a 850 kiránduló fölosztatott 25-25 csoportra, s minden csoport élére egy vezető kitünőség állittatott, a kinek aztán föladatává tétetett kisded ármádiját az igéret földén végig vezetni, jól tartani érdekes magyarázatokkal, irók és művészekhez méltó utbaigazitások-tanácsok — s előadásokkal. Igy aztán a 25 tagu család egy egésszé forrva, jó és balsorsban együtt tartva, a tekintély erejével fűzve a vezetőhöz, a legkellemesebb módon biztosithatta utjának erkölcsi sikereit.

Hogy pedig az ilyen 25 tagu család el ne legyen szigetelve végkép a 850 tagból álló nagy családtól, a tapintatos rendezőség arról gondoskodott, hogy ismerkedési estélyek és együttes dejeuner-k utján a testvérisülés szép müve megfelelő arányokat öltsön.

Ha mindezekhez hozzátesszük, hogy a nők kényelméről különösen gondoskodtak derék iróink és művészeink, — akkor bizonyosak vagyunk abban, hogy e sorok olvasója rendkivüli mód sajnálja, hogy a kirándulásban részt nem vehetett. És annyi bizonyos, hogy az a 850 magyar — igazán s joggal képviselte a magyar társadalmat. Alolról fölfelé együtt volt a magyar középosztély szinejava, az a része, mely a társadalmat megalkotja, továbbfejleszti. — Még a mágnási osztály is képviselve volt egy-egy hölgy taggal, — s ott láttuk az irót és művészt, a földbirtokost, az orvost, a tanárt, ügyvédet, — a birót, a mérnököt, hivatalnokot, néptanitót, kereskedőt, tulnyomó számban pedig a honoratiort.

A csoportok élén orsz. képviselők, fővárosi lapszerkesztők, kir. ügyészek stb.

Valóban kiválasztott képviselői a magyar intelligetiának, miket Kossuth neve s a párisi világkiállitás toborzott össze. — Soha se fog többé a külföldön ily impozáns számban együtt lenni a magyar intelligentia. Mert a maga kárán tanul a magyar.

(Folyt. köv.)

mesebeli házaspárra, melynek valami jóságos tündér három kivánság teljesitését igérte meg. A vidám hangulatban, melybe a sors e kegye által jutottak, az asszonynak egyszerre étvágya lesz s abbeli óhaját fejezi ki, hogy mily jól izlenék neki egy jó véreshurka. Alig mondta ki, rögtön előtte termett a kivánt hurka. A férfi haragra lobbanva az asszony ostobasága miatt, mi által a tündéráldásnak egy harmadrésze ily hiában kimeritve lett, kedvetlenül felkiáltott: „bárcsak az orrodon lógna a hurka!" És abban a pillanatban teljesedett a második kivánság. Ugyan mi lett volna a harmadik, ha nem az, hogy az asszony ismét megszabaduljon a rettenetes orrdisztől.

Milánnak és Natáliának is meg volt a maguk balkivánata s megfosztották egymást tróntól és boldogságtól: valjon nem az lesz-e harmadik kivánságuk, hogy bárcsak úgy lenne, mintha semmi rosszat se kivántak volna? Ha van szivük gyermekük iránt s ha csak annyi eszük maradt is még, mint a mesebeli házaspárnak, úgy békén hagyják a fiatal királyt s üzelmeikkel távol maradnak Belgrádtól. Anélkül is elég szomorú sorsa van e gyermekkirálynak, ki ma nemzetségének egész családfáját van hivatva képviselni, holott nem egyéb gyönge gallynál, kitéve minden viharnak s a veszélynek, hogy a legelső éjszaki vihar megfosztja leveleitől s kettétöri.

Vaszilievics úr, mint a „Pester Correspondencz"-nek jelentik, nem fogadta el a két viszálykodó fél közt a közbenjárói küldetést s igy tisztán az apa és az anya okosságára van bizva, hogy ne zavarják a gyermek boldogságát.

Risztics úr a vranjai kénfürdőkben ápolja lelke porhüvelyét, e mellett nyugodtan húzza régensi fizetését, a mit különben a többi régensek és miniszterek is megtesznek és a Kiszmethre bizzák, hogy ugy alakuljanak a dolgok, amint éppen alakulni akarnak.

Szegény Natália! Még szegényebb Milán!! Háromszorosan szegény Sándor!!;

Megyei s helyi hirek.

* **Kinevezés.** Reisenberger Gusztáv pénzügyi titkár Szegszárdra pénzügyigazgatói helyettessé kineveztetett.

* **Pályázat** van hirdetve a csávolyi községi körözzeti állásra. A körhöz — melynek székhelye Csavoly — Felső Szt.-Iván, Tatabáza, Rém és Mateovits község tartozik, összesen 9000 lakóssal. Evi fizetés 500 frt készpénz és Csávoly község részéről 2 öl lágy fa látogatási dij nappal 30 kr. éjjel 50 kr.

* **Kinevezés.** A zentai kir. járásbirósághoz Mészáros Zoltán, makói kir. birósági joggyakornok neveztetett ki aljegyzőnek.

* **Az adófelügyelőség megszünése.** A pénzügyi reform életbelépésével, augusztus 1-én megszünik az adófelügyelői intézmény. A miniszteri utasitás értelmében a nevezett hivatal müködése julius 31-én déli 12 órakor ér véget; a felektől beadványokat tehát csakis ezen időpontig fogadhat el.

* **Kinevezés.** Az ujvidéki kir. törvényszék elnöke kinevezte Kraszt Izidor végzett joghallgatót az ó-becsei kir. járásbirósághoz segélydijas joggyakornoknak.

* **Káplán áthelyezések.** Gyenes János Adáról Baracskára, Fekete János Petrovoszellóról Adára, Százmán Karoly Hegyesről Petrovoszellóra, Bus Jakab Mélykutról Martonosra, Cziráky Martonosról Mélykutra.

* **Kinevezés.** A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság: Takács István szegedi pénzügyigazgatósági számgyakornokot a palánkai kir. adóhivatalhoz, VI. osztályu adótisztté nevezte ki.

* **A közigazgatás reformja.** A félhivatalos ›B. C.› a következőket közli: A kormány elhatározta, hogy a közigazgatás reformját lehetőleg gyorsan és széles alapon fogja keresztülvinni és Tibád Antal államtitkár megérkezése után, ki még rövid ideig Erdélyben tartózkodik, a belügyminiszterium kebelében az e reformjavaslatok megállapitására szükséges előmunkálatok és tanácskozások megkezdődnek. A kormány szándéka szerint jövőben az egész országban a közigazgatás csakis a kormánynak, illetőleg az egyes szakminisztereknek mindenben felelős tisztviselők fogják a törvényhatóságnak általa megválasztandó autonom, teljesen függetlenül müködő bizottságok és közegek szigoru ellenőrzése mellett vezetni. E reformok keresztülvitelére azonban több nagyterjedelmü és nagyszabásu törvényjavaslat megszavazására lesz szükség és igy alig várható, hogy a törvényhozás a legközelebbi ülés-szakban e nagy reformmüvel teljesen el is készülhetne. Minthogy azonban a fennálló törvény értelmében az összes törvényhatóságokban ez év végén volnának a tiszt-viselők ujra megválasztandók és pedig törvény szerint 6 évre és a 6 év lefolyása előtt jogsérelem nélkül a közigazgatás reformja életbeléptethető alig volna: a kormány — értesülésünk szerint — őszszel, mindjárt az ülésszak elején a képviselőház elé egy rövid novella-javaslatot fog terjeszteni, mely e tekintetben intézkedni lesz hivatva. A megyei tisztujitások mindenesetre meg fognak ejtetni, de azok kihatására nézve, fog ezen novella intézkedést tartalmazni.

* **Baja város főispánja** egy szabadkai lap szerint Török János, a budapesti államrendőrség főnöke lesz s helyét br. Splényi Ödön fogja betölteni.

* **Az ügyvédi kamara** Gyurinovits Kálmán bajai lakos ügyvédet fegyelmi vétség miatt, ügyvédi gyakorlatának hat havi felfüggesztésére itélte.

* **Halálozás.** Antal Dezső, a „Bács-topolyai takarékpénztár" tisztviselője, Malonyay Ignácz kir. járásbiró veje hosszas szenvedés után mult vasárnap elhunyt. E haláleset mély részvétet keltett a kitünő család iránt, mert alig mullott néhány nappal egy éve, hogy Antal Dezső Malonyiék egyetlen leányát oltárhoz vezette. E részvét nyilvánult a temetésen, melyre a város értelmisége alig némi kivétellel teljes számban megjelent.

* **Ismét sajtóper.** A kir. főügyészség a „Szabadság" ellen sajtópert fog inditani a f. hó 7-én megjelent és Szigethy József gazdasági tanácsost sértő közlemény miatt.

* **A mezei** rendtartásról szóló törvényjavaslat. A mezőgazdaságról szóló törvényjavaslat, melyet még gróf Széchenyi Pá tett a ház asztalára, a mezőgazdaság terén lépen-nyomon felmerülő rendetlen állapotokat van hivatva végre valahára orvosolni. Az uj földmivelési miniszter gróf Szapáry Gyula azonban úgylátszik visszavonta a már benyujtott törvényjavaslatot és rajta nagyobb mérvü változásokat óhajt keresztülvinni. Erre enged legalább következtetni az, hogy a napokban áttette a javaslatot az országos magyar gazdasági egyesülethez azzal a kérdéssel, hogy az egyesület azt alapos tanulmány tárgyává tegye és róla véleményét hozzzá beterjessze. Az országos gazdasági egyesület elnöksége szeptember elején fogja az egész javaslatot enqueteszerüleg tárgyalni s valószinü, hogy a — bár eddig sok retortán keresztül ment — törvényen az enquéte nagyobb változást fog javaslatba hozni. Különösen abban az irányban, hogy minden megye legalább egy szakértő közeggel rendelkezzék a törvény végrehajtása körül, amely bár a legrészletesebb gazdasági kérdésekre terjeszkedik ki, de nem intézkedik oly közegről, mely e special kérdésekben szakavatott szakértő legyen. A szolgabiró, alispán jogvégzett emberek, de velük együtt a megyei tisztviselőktől — bár a gazdasági kérdések is hatáskörükbe tartoznak — nincsen gazdasági kvalifikáczió megkövetelve. Mindenesetre tehát szükség volna legalább egy emberre a megyében, aki a jelen, nemkülönben a már életbelépett állategészségügyi törvény végrehajtásánál az erre rendelt közegeknek alapos véleményt szolgáljon.

* **A „Szabadkai torna-egylet"** s az „Achilles-Sport-Egylet" és Szigethi Benedek Gyula hirneves vivómester tanitványai teljes erővel készülnek az 1889. aug. 4-én és 11-én Palicson tartandó versenyekre, hogy a szabadkai athleták jó hirnevét ezuttal is kivivják. A versenyrendezők élén Olay Lajos országgyülési képviselő és Nagybudafalvi Vermes Lajos Magyarország viadora hirneves athletánk, állanak. A rendezést a városnak a sport iránt érdeklődő 50 sport férfia vette kezébe s minden jel arra mutat, hogy az idei siker az előbbieket mind túlhaladni fogja. A versenyekben minden magyar gentleman amateur résztvehet. Jelentkezési zárnap 1889. aug. hó 28. esti 8 óra és aug. 4. esti 8 óra. A tánczmulatság alatt katona s népzenekar fog játszani. Tervben van tüzijátékkal kapcsolatos „velenczei éj" rendezése is, mely alkalommal „Semyramis" függő kertje s hidjai is be lesznek mutatva, a mit gázvilágitás mellett a csolnakok fölvonulása zár be. Érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy az idei versenyekre nők is nyujtották be nevezésüket Budapestről.

* **Selyemgubókért** az ó-becsei kir. adóhivatal julius hó közepéig 1713 félnek összesen 17.846 frt 06 krt fizetett ki.

* **Fegyelmi ügy.** A szabadkai izr. hitközség elnöke Kunetz Mór ellen állitólag elkövetett basáskodásáért a vallás- és közoktatásügyi miniszter végzése értelmében a fegyelmi eljárás megindittatott. Az ügy megvizsgálására dr. Szilasi Fülöp kerületi elnök lett kiküldve.

* **Postai küldemények reklamálása.** A kereskelmi miniszternek egy rendeletét közli a hivatalos lap, melyet a postai küldetmények reklamálása tárgyában adott ki az esetre, ha a feladóvevény elvész. E szerint az a feladó, ki a feladóvevényt elveszíti, kárpótlásra igényt tarthat az esetben, ha a felszólalási határidő lejárta előtt az illetékes posta- és táviróigazgatósághoz intézett kérvényben a vevény elvesztét, a feladásra vonatkozó körülményes adatokat és kártéritési igényeit bejelenti. Csak az kaphat kártéritést, ki kétséget kizáró módon okiratokkal, vagy tanukkal képes igazolni, hogy ő volt a küldemény feladója, illetve a küldemény feladója, illetve a küldemény tulajdonosa. — A feladóvevények érvényességének határidejét is részletesen szabályozza a rendelet. A reklamálási jog egy év alatt elévül, ha azonban a kártéritési kérdés egy év alatt bármily okból tisztázható nem volt, az oly vevény érvényessége egy további évre meghosszabitható. A meghosszabitás iránti kérvény az illetékes posta és táviróigazgatósághoz nyujtandó be, melynek netaláni elutasitó rendelete ellen, annak kézbesitése napjától számitandó 8 nap alatt a kereskedelmi miniszterhez kell felebbezni.

* **Vád alá helyezés.** Az alsóréti töltés ügyében hozott kir. törvényszéki határozatának azon részét, mely Dörner Mártont a vád alól felmenti, a kir. itélőtábla Polónyi Géza felebbezése alapján feloldotta és Dörner Mártont is vád alá helyezte. Ez ellen, mint haljuk, Dörner a kir. kurához felebbezett.

* **A zónatarifa életbeléptetése.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága a következő értesitést teszi közzé: "Augusztus hó 1-én a magy kir. államvasutak vonalain (ide értve az államositott magyar-nyugati vasut magyar vonalrészét, továbbá az állami kezelésbe vett budapest-pécsi vasutat is) a személyek, podgyász és a podgyász gyanánt továbbitandó kutyák szállitására uj dijszabás lép életbe, mely által a fentemlitett vasutakon jelenleg érvényes személydijszabások a hozzá tartozó összes dijszabási pótlékokkal együtt hatályon kivül helyeztetnek. Ez az uj dijszabás julius hó 15-étől kezdve a magyar kir. államvasutak dijszabási osztályában kapható és az emlitett vasut összes állomásai, valamint valamennyi menetjegyiroda utján megrendelhető. Az uj személydijszabás életbeléptetése napjától kezdve hatályon kivül helyeztetnek a menettérti jegyek, a nagyobb városok és azok környéke közti forgalomban fennálló 20 darab jegyet tartalmazó jegyfüzetek, a már összeállitott magyar körutazási jegyet tartalmazó jegyfüzetek, és végre a mult évi május hó 15-től érvényes fürdődijszabás s annak május hó 15-től érvényes I. pótléka. Megjegyeztetik egyuttal, hogy a m. kir. államvasutak vonalain fentemlitett naptól kezdve az uj személydijszabás tételeinek megfelelően az általános köruti-jegyek is változni fognak. Figyelmeztetjük ez alkalomból az utazó közönséget, hogy az augusztus hó 1-seje előtt már váltott s csak az oda utazásra használt menettérti fürdő évadjegyek és körutazási jegyek a kiadásukkor érvényben állott határozmányok változatlan fentartásával a visszautazásra fenti határidőn tul is érvényesek, olyképen azonban, hogy a mennyiben e jegyek ára és az augusztus 1-én életbeléptetendő uj dijszabás szerint való menetdijak között esetleg különbözetek mutatkoznának, e különbözetek megtéritése, illetőleg viszatéritése sem az utastól, sem a vasuttól nem lesz követelhető. Végre még megjegyeztetik, hogy folyó év végeig érvényes vasuti értékjegyfüzetek alapján az augusztus hó 1-től a távolsági forgalomban életbelépő uj jegyek is lesznek válthatók, továbbá, hogy a 20 darabból álló jegyfüzetek és éves bérleti jegyek az érvényességi időtartamukon belül használhatók.

* **Spabadkától Párisig gyalog.** Szabadkáról e hó 18-án délután 1 órakor az ottani tornaügyesület két tagja, Abrasics Antal polgáriskolai tanitó és Papp Nádnor irnok gyalog rándultak Párisba. Vasárnap reggel a két gyalogló Budapestre érkezett s azt hiszik, hogy huszonöt nap alatt érnek el Párisba.

* **Pénzhamisitások.** Pénzhamisitás bűntette miatt vont ma felelősségre a törvényszék Kalazi Mihály, Stadler József és Szalai Ferencz bogojevói lakósokat, a kik mult évben Muzslai hires bankóhamisitó asztalosmester vezérlete alatt bandává egyesültek. Mikor a legelső ötösön tul akartak adni, rajta vesztettek. A hamisitványhoz szükséges sajtót Kalázi szőlőjében találták meg, a minek Muzslai neszét vette és megszökött. A törvényszék Kalázit és Stadlert 2—2 évi fegyházra, Szalait pedig hat havibörtönre itélte. Stadler megnyugodott az itéletben.

* **Az „Achilles-Sport-egylet** f. évi augusztus 4. és 11-én tartja országos jellegü torna- és Athletikai versenyeit Palicson. A versenyek rendkivül érdekesnek igérkeznek. — A nagy bizottság élén Olay Lajos országgyülési képviselő és Vermes Lajos bajnok, hirneves athletánk állanak. A tornaünnepély következő sorrendben folyik le: augusztus 3. szombaton a vidéki tornászok fogadtatása és elszállásolása és az azt követő társasvacsora, az „Achilles-Sport-Egylet" nyári tornahelyiségében (Vermess-féle szőlőmezőség.) A versenyek közül kiemeljük Kereseti Horváth Dezső bajnokjelölt versenyét, kinek a 15 klm. távolságot 59 p. és 2 mp. alatt kell megtenni, hogy másodizben bajnok jelöltté lehessen. A legérdekesebb küzdelem mindenesetre a bajnoki kardvivás lesz. A második vetélkedés védnöke Milassin Andor bajnokjelölt, ki ellen Magyarország legjobb vivói jelentették be kihivásukat. Ezen verseny alkalmat fog nyujtani a Keresztesy Benedek vagy Martignegno Sztrakay vivórendszer között különbséget tenni. A viadori korlát- és versenytornászatban Kükemezey Árpád eddig legyőzhetlennek van elismerve. A szabadkai hölgyek dija az akadály veloczipéd-versenyre tüzetett ki. A paliesi hölgyek dija pedig a 3 klméteres versenygyaloglásra. Az uszóversenyben Tomcsák Gusztáv bajnokjelöltnek a 3 klméteres tavolságot 66 p. 48 mp. belül kell megtenni, méltó ellenfelei lesznek Vécsey Samu, Hirt Pál és Baloghy Hugo a „Mungó" uszótársulatnak tagjai. Vuics István (Zentáról) saját találmányu viziveloczipédjét fogja bemutatni, evvel a leggyorsabb járatu evezős hajót is képes elhagyni. Lord Collins James R. C. ki aug. hóban Magyarországba érkezik Angliából Vermes Lajossal magánjellegü ökölviadalban fog megmérközni. Az ötös mérközés (Pentathlon) eredeti ó görögrendszerben s jellmezben kaliummal, sisakkal, pajzszsal és dárdával fog bemutattatni. A versenydij akáczfa koszoru. Több mint biztos Matkovits Miklós fogja elvinni. A nagy vasparipa versenyben a budapesti kerékpár-egylet tagjain kivül külföldiek is jelentkeztek. Kiváncsiak vagyunk, vajjon az osztrákok ebben a versenyben is, a bácskai jó minőségü országutnak megfelelő pályán és nem asphalt pályán az elsőséget kifogják-e vivni. A versenyekhez az ország összes sport-egyletei is meghivattak, melyek közül már többen meg is igérték részvételüket. A versenydijak egyleti arany-ezüst és bronzérmeken kivül 50 frt értékü tisztelet ajándékok is lesznek, melyeknek értéke a tiszta jövedelem egyrészéről öregbittetni fog. A gentleman amateur jellegü mérközések alatt katona zenekar fog játszani. A totalisateur behozatala mellett az egylet elnöksége a legszükségesebb intézkedéseket már megtette. Szóval minden jel arra mutat, hogy az idei siker az előbbi évekéit mind tulhaladni fogja.

* **Olasz hypodrom.** Lódy Ernő igazgatása alatt álló társulat folyton a közönség méltó pártfogása és tetszése közt működik. E társulat magasabb gymnasztikai akrobata, ballett kötéltánez mutatványai igen szépek. Tagjai közt kiemelendők az erőművész és lóvontató Vöröskövy Márton, a röpülő emberek: Reinvarth Pál és Miss Francini urak, továbbá Krakovszki Sándor, a kigyó ember remek mutatványa. Az igazgató maga is szép műdarabokat mutat be.

* **Szobafesztészet.** Volt alkalmunk a Fernbach-féle házban levü uj pénzügyigazgatónak leendő, — lakásán valamint a főtéren lévő Palanatski-féle házban a Goldfáhn Sándor festő-művész zombori földink által készitett szoba- és salon festészetében gyönyörködhetni. Mindkét helyen a legjobb izléssel párosult szorgalom tanuskodik a mellett, hogy Goldfáhn nemcsak régi jó hirnevének felelt meg. De mint szorosan hazai (zombori) festő a pártfogolást minden műértőtől kiérdemeli. (Beküldetett.)

* **Szerb tanitók gyülése.** A kalocsai érseki megyéhez tartozó összes szerb tanárok, tanitók és tanitónők — mint levelezőnk jelenti — aug. 5-én Ujvidéken nagy gyülést fonak tartani és pedig — mint felhivásuk mondja — „a politikai hatóság ellenőrzése mellett." Tárgya a gyülésnek egy tápintézet felállitása lesz, a melyben a tanárok, tanitók és tanitónők gyermekei teljes ellátásban részesülnének. Rumai és ujvidéki tanitókból alakult egy bizottság, mely az intézet alapszabályait már kidolgozta. A gyülést április hó 22-én kellett volna megtartani, de akkor ugy az egyházi, mint a politikai hatóság betiltotta.

* **Egy kitünő ásványviz.** Az utóbbi években oly nagyszámu ásványvizet hoztak forgalomba, hogy a fogyasztó közönségnek — mint azt igen gyakran halljuk — nehezére esik a helyes választás. Utbaigazitás ganánt emlithetjük fel, hogy szakférfiak részéről az uj mohai viz „Stefánia" forrás van a legkitünőbb savanyuviznek elismerve. Ezt az ásványvizet a hivatott körök például a giesshübli fölé helyezik, mellyel szemben azon nagy fölénnyel is bir, hogy sokkal olcsóbb. A mohai „Stefánia" forrás birja a hazai vasutak részéről azon kizárólag jogot, hogy vizét a meleg nyári hónapok alat a vendéglővel nem biró vasuti állomásokon az utazó közönségnek redelkezésére bocsájthassa. E jog megadása a legszebb elismerése ezen forrásviz kitünő minőségének.

* **Véres szerelmi dráma.** Szabadkán egy csinos konyhaczieus szivét a szerelem heve oly erősen égette, hogy keveselte bakája szerelmét, miért is rövid megfontolás után, szive szerelmét megosztotta egy csínos közhuszárral. Régi közmondás azonban hogy a titkot a tyuk is kikaparja. A huszár is gyanuperrel élt és mult kedden este nyilvános utczán meglepte vetélytársát, miből oly csatát rögtönöztek, minél külömb még Königrätznél sem fordult elő. A baka vasvillával, a huszár karddal, végkimerülésig viaskodtak, minek természetes következménye az lett, hogy mindketten kórházba kerültek. A baka sérülései aggasztóan sulyosak, mig a huszár könnyebb sérüléseket kapott.

* **Két schiffonér dunszt.** Egy szabadkai uri ember a napokban mulatság alkalmával szóváltásba eredt egy mesteremberrel; politikáról beszélgettek. Az uri ember egyre a fejébe akarta verni a tudományt a mester embernek, de az sem tágitott az ő felfogásától. Az uri ember erre megharagudott és oda szólt ellenfelének: „Ej! mit beszél, hiszen dunsztja sincs magának." A mester ember elkáromkodja magát s visszavág: „hogy meri azt mondani az ur? Ne gongolja, hogy olyan szegény vagyok. Jöjjön hozzám, van nékem két schiffonér dunsztom!"

* **Fürdők statisztikája.** A legujabban beküldött jelentések szerint Uj-Tátrafüreden e hó 15-ig 1110-en, Alsó Tátrafüreden 1060-an, Koritnican e hó 13-ig 509-en, Herkulesfürdőben e hó 12-ig 3100-an, Taresán pedig e hó 11-ig 421-en használtak a fürdőt. Buziáson e hó 16-ig 685, Bárttán e hó 16-ig 1288, Csik-Tusnádon jul. 13-ig 325 és Püspökfürdőben e hó 15-ig 300 vendég fordult meg.

POLITIKAI HIREK.

*** Az állami bevételek.** Mint a »Pol. Corr.« budapesti tudósítója jelenti, a magyar állam bevételei, dacára az általában kedvezőtlen helyzetnek, főleg a szeszipar terén, annyira kedvezően folynak be, hogy azok eredménye már juliusban 1½ millióval meghaladja a mult év megfelelő időszakának bevételét. A pénzügyminiszter a kölségvetésben megszavazott 20 milliót nemhogy még eddig igénybe nem vette, hanem az a szándéka, hogy azt az idén egyátalán föl nem használja; sőt még abban a helyzetben is lesz, hogy a december-januari szelvények beváltásánál is lemond róla s mind a mellett elégséges pénztárkészlettel fog rendelkezni.

*** Mit mondott Kossuth Tiszáról?** Néhány nappal ezelőtt közöltük Kossuth Ferencz levelét, mely helyreigazította a lapokban megjelent tudósítást ama beszélgetésről, mely Kossuth Lajos és a függetlenségi képviselők között folyt le Turinban. Kossuth Ferencz levelében igy nyilatkozott: »A mi pedig a veszszőmegérdemlés kifejezést illeti, én ki jelen voltam, nem hallottam s ilyenekkel atyám nem is szokott élni.« A kormánypárti sajtó óriási örömriválgással fogadta és kommentálta Kossuth Ferencz levelét és egyuttal dühös hevességgel támadta a Turinban járt függetlenségi képviselőket, be sem várva, hogy azok mit szólnak a helreigazító levélhez. A kormánypárti sajtó öröme azonban nagyon korai volt. Mint értesülünk, Polonyi Géza orsz. képv., ki a napokban érkezett haza Párisból, sürgős kérelmet intézett a Tátraházán nyaraló Irányi Dánielhez, mint a párt elnökéhez, hogy minél előbb hívjon össze pártértekezletet, hogy Polonyi a vele járt többi képviselők jelenlétében beszámolhasson mindarról, a mit Kossuth mondott. Úgy halljuk, hogy Kossuth sokkal sulyosabb és elitélőbb nyilatkozatot mondott Tiszáról, mint azt az első turini távirat jelentette.

*** A pápa a panonhalmi főapátnak** a violaszinü zucchetto viselését engedélyezte, minek viselésére rendszerint csak fölszentelt püspökök vannak jogositva. A zucchettot Haudek Agoston, római sz. Anselm intézet jogtanára viszi el Vaszary Kolos főapátnak, ki jelenleg Füreden tartózkodik.

*** Királyunk Berlinben.** Ferencz József király ő Felsége berlini utjának programmja minden részletében meg van már állapitva, Ő Felsége — mint már irtuk is — augusztus 8-án érkezik vissza Gasteinből Bécsbe, 10-én este indul onnan utra s Drezdán át, hol pár óráig a szász királyi család vendége lesz, 11-én pontban négy órakor érkezik a német fővárosba. Ott már nemcsak az udvari körök, hanem maga a főváros is megkezdték az előkészületeket ő Felsége ünnepélyes fogadására. A fővárosi képviselet addig már nem tart ugyan ülést, de a tanács a saját felelősségére teszi meg az intézkedéseket, hogy az utczák legalább is oly fényesen föl legyenek diszitve, mint Umberto király megérkezésekor. A látogatás nagy politikai jelentősége szembeszökő. Nemcsak azért, mert királyunkat Kálnoky gróf is kiséri, ki ez alkalommal Bismarck herceggel Berlinben fog találkozni, hanem azért, mert a nemzetközi viszonyok alakulására nézve folyton nyugtalanitó hirek merülnek fel. A »Köln. Ztg« ma ismét emliti a franczia-orosz tárgyalásokat, még pedig oly vonatkozásban, mely kétségtelenné teszi, hogy e tárgyalások sikerre vezettek.

*** Kereskedelmi enquet.** Baross Gábor kereskedelmi miniszter október 5-ére hivta össze az ország összes ipar- és kereskedelmi kamaráinak e czélra választandó küldötteit, hogy a hazai kereskedelem ügyei behatóan megbeszéltessenek, és a teendőkre nézve lehetőleg konkrét eredmények éressenek el. Baross miniszter ezen elhatározása, amennyiben a kormány részére a sokoldalu, és mindenesetre gyakorlati tájékoztatás forrásait nyitja meg, elismerésre tarthat igényt,

VEGYES HIREK.

* **Papok vakáczlója.** Ilyen mozgalomtol sem igen volt szó még, mióta istennek felkent szolgái kormányozzák a halandó emberek lelki ügyeit. Ohió államban, Cincinnatiban, annyira kifáradtak a papok a rájok bizott nyáj lelki üdvének gondozásában, hogy mozgalmat inditottak meg egy kis vakáczló megállapitása végett. Elhatározták, hogy julius, augusztus és szeptember hónapokban nem tartanak istentiszteletet, mi több, még be is zárják a templomokat. Az a jókedvű lelkész, a ki a mozgalmat meginditotta felhivást tett közzé, melyben egyebek közt ezeket mondja: „ha a gonoszság urának, Belzebubnak sikerülne julius, augusztus és szeptember havában nyájaink szivéhez férkőznie, akkor októberben kettőzött erővel szállunk ellene sikra, ugy hogy jajgatva fog visszatakarodni a poklok fenekére.“

* **Megkövesült emberek.** Uj-Wales Orange nevü városának márvány bányájában nemrég három teljesen mekövesült emberi holttestre bukkantak. Ha erre vonatkozólag kezdetben kételynek helye lehetett, most már, midőn már a testeket Sydneybe szálitották, kétségtelen, hogy megkövesült emberi holttest az, amit találtak. A Sydneybe hozott holttest teljesen kifejlődött 5 láb és 10 hüvelyk magas férfiu testének maradványa. A fej alakjából és arcvonásuk körrajzából kétséget kizárólag megalapitható, hogy a halott kaukázusi fajhoz tartozott. A kar kivételével, a mely a vállnál letört, a talált emberi test teljesen ép s nevezeten az arcvonások tisztán kivehetők. Némileg belapultnak mutatkozik a holttest balodala, a melyen feküdt. A márvány, a melyben a megkövesült embereket találták, tarka, mig a körülette levő tömegek fehérek. A nagyérdekü lehet bizonyára sokáig fogja foglalkoztatni a tudósokat.

* **Különös ángol.** Londonból irják, hogy Mr. Reqert Pelham, egy ismert Shakespeare-imádó, nemrég közzé tette a londoni lapokban, hogy minden ujszülött gyermeknek, kinek a szülei Hamlet vagy Lear nevet adnak, egy-egy font sterlingről szóló takarékpénztári könyvet ajándékoz. Sok szegény szülőnek nagyon megtetszett ez az ajánlat és Mr. Pelham az utóbbi napokban nem kevesbb, mint 250 font sterlinget fizetett ki ujszülött Hamleteknek és Lear-eknek. Hogy a különcz ánglius meddig fogja folytatni ezt a költséges sportot, az a jövő titka, de illetékes emberek véleménye szerint elég gazdag ahoz, hogy ilyen drága szenvedélyeknek áldozzon. Nagyobb aggodalmat okoz az, hogy mit fog csinálni egy-egy ilyen Lear vagy Hamlet, ha a sors véletlenül olyan mostohán bánik vele, hogy esetleg czipötisztitással vagy pinczérkedéssel lesz kénytelen a kenyerét keresni?

* **Dragonyostiszt és polgármester.** Prágában nagy felháborodással beszélnek a következő esetről, melynek előidézője egy Lang nevü dragonyostiszt volt. A tiszt ugyan a napokban sétalovaglást tett és belovagolt Maiszler Mór polgármester földjei közé, ki öt azért még ott a helyszinén kérdőre vonta. A tiszt erre kardot rántott s a polgármester fejére egy erős csapást mért. A városi képviselő testület az eset következtében rendkivüli ülést tartott s elhatározta, hogy táviratba jelenti fel az esetet a hadügyminiszternek.

* **Magyar törpék.** Nova vidékén, Bárhely községben van egy paraszt család, melynek kebelében a természet olyan különös eltérést mutatott fel, mely a maga nemében páratlan. A családban ugyanis hat gyermek van. Ezek közül három teljesen kifejlett, majdnem magas, mig három: két fiu és egy leány, 100—108 emtrnyi törpe maradt. Ezenkivül a testük egészben szép, arányos és sem testalkatukról, sem arczukról nem olvasható le, hogy már 25, 28 és 30 évesek. A fiuk arcza teljesen csupasz, gyermekes, valamint hangjuk is teljesen gyerekes. Azt hinné az ember, ha beszél velük, hogy 10—12 éves gyermekekkel van dolga.

* **Jack, a hasfelmetsző** ismét megkezdte véres szereplését. Whitechapel egy sötet, keskeny felreső utczájában éjnek idején két szeker között — mely éjjelenkint ott szokott állani — egy negyven éves asszony holttestét találták. Az utcza — a Castle Alley — egyike London leggyanusabb helyeinek s a környékbeli lakosság éjnek idején sosem merészel arra járni. A rendőrség abban a nézetben van, hogy a gyilkost elzavarták, mielőtt a tőle már megszokott csonkitást végrehajthatta volna. A holttest mellett csupán egy véres agyagpipát találtak. A nő egy Mackenzie Alice nevü mosonő, ki erkölcstelen életmódot folytatott. A gyilkosság előtti napon egy férfi társaságában látták, kivel estére találkat állapitott meg. Hirlik, hogy a londoni rendőrség az utóbbi hetekben ismételten kapott Jacktől leveleket, hogy „működését“ juliusban megkezdi. Ez a nyolczadik asszony-gyilkosság, mely másfél év alatt Whitechapelben történt.

* **Viztisztitás villamossággal.** Nagy városokban, a melyeken egy folyó megy keresztül, mindig baj az, hogy a város összes csatornái a folyóba ömlenek, a vizet utálatosan mocskossá teszik és kigözölgésükkel a levegőt megfertőztetik. Különösen érezhető ez Londonban, ebben az óriási világvárosban, a hol immár elkerülhetlenné vált ennek a kérdésnek a megoldása. Már eddig is többen terjesztettek be ajánlatot a városhoz, a melyek közül legelfogadhatóbbnak látszik Webster vegyész ajánlata, aki villamossággal akarja a Themzét megtisztitani. Villamosságot akar ugyanis a vizbe vezetni, amelynek hatása bámulatos. Igy abban a folyadékban, a mely közvetlen a csatornákból folyik ki, ha villamosságot vezetnek bele, a szilárd részek azonnal sebesen elkezdenek kavarogni s körülbelül 15 perc mulva az összes szilárd részek kompakt lepénynyé egyesülnek, a mely a viz felszinen uszik. Ezt a hatást a gázfejlődés idézi elő, a mely a szilárd részeket mind a viz szinére hajtja. Webser még folytatni akarja kiserleteit, hogy tervének helyes és praktikus volt ról mindenkit meggyőzzön, a ki meg esetleg bármi oknál fogva kételkedik benne. Ha a kiserletek beválnak akkor bizonyára hamar népszerüvé fog válni az viztisztitási modszer.

* **A félmilliós ternó bolondja.** A bécsi közkórházban e napokban este megjelent egy elegánsan öltözött uri ember s a napos tisztviselőnek azt mondta, hogy ő Farkas Menyhért, ugyanaz, a ki a temesvári huzáson félmillió forintot nyert, míg a „másik“ csak bitorolja ezt a nevet, a nyerő lutricédulákat pedig ellopta tőle. Az idegen egyuttal egy csomó régebb keletü lutricédulát mutatott, melyeken meg voltak ugyan a szerencsét hozó számok, de más számokból megkorrigálva. A hivatalnok rögtön észrevette, hogy bolonddal van dolga s a szerencsétlen embert egy szolgával a rendőrségre akarta kisértetni. De mihelyt az utcára ért, futásnak eredt s nem volt utolérhető.

* **Lord Fife-t,** a walesi herczeg legidősebb leányának, Lujza hercegnőnek leendő férjét, egy londoni hivatalos távirat szerint mennyegzője alkalmával herczegi rangra emelik. A mennyegző napja e hó 27-ikére van kitüzve. Viktoria királyné, a ki rövid időre Osborneba utazik, e hó 26-kán visszatér Londonba, hogy jelen legyen unokája eskövőjén. Az egyházi szertartás után nagyszerü reggelire lesz hivatalos a násznép az udvarhoz.

* **A czár legujabb keresztapasága.** A mult év december havában Karagyorgyevits Péter herczegnek fia született, a kit Sándornak kereszteltek. Kattaroból az a hir érkezik, hogy a kis herczeg keresztapja senki más mint maga az orosz czár, a ki Argyropuli orosz herczeggel képviseltette magát a keresztelési ünnepélyen.

Irodalom.

— **A Singer és Wolfner** könykiadó czég kiadásában megjelenő „Egyetemes Regénytár“ egyik legujabb kötete Kazár Emil „A szivárvány“ czimü elbeszélését tartalmazza. Ez elbeszélés ujabb bizonyitéka annak, hogy Kazár, amennyire birtokában van a nyelv mesteri kezelésének és a jellemfestésnek, épp oly érdekfeszitően tud elbeszélni is. Megragadóan csnteli legujabb kötelében két sziv küzdelmét, mely habár hőn dobog is egymásért — egygyé nem lehet ez életben soha: köztünk áll ledönthetetlen választfalként a sötét multnak meg sötétebb árnya. A szabadságharcz testben lélekben megtört, megkinzott vértanujának egyetlen leánya sohasem nyujthatja kezét az ifjunak, a kinek atyja mondotta ki annak idején mint cs. kir. tábornok a kegyetlen és igazságtalan itéletet, hogy „istennél a kegyelem!“ — Ugyancsak most vettük e közkedveltségü vállalat IV. évf. 16. kötetét, mely Burnett Hogdson „A kis lord“ czimü kitünő regényét hozza Kárpáti János gondos forditásában. A regény hőse egy hét éves amerikai fiucska, a ki váratlanul angol lorddá és Nagybrittania legfényesebb nevei és legdusabb uradalmi egyikének örökösévé lesz. Ez a kis emberke annyi szeretetreméltóságot fejt ki, jelleme oly szerencsés vegyüléke a mesterkéletlen gyermeteg naviittásnak és az életkorát tulhaladó komolyságnak, hogy nemcsak egész környezetét ragadja el, de kedvenczévé nötte ki magát. Anglia minden irodalomkedvelőjének és meg vagyunk győződve, hogy hason érzelmekre teend szert hazánk olvasó közönségének köreiben is. A megkapó jelenetekben gazdag kötet külsőleg is csinos kiállitásu piros vászonkötésben jelent meg és bolti ára csak 50 kr. mint az „Egyetemes Regénytár“ ezen kiválóan sikerült és nagy kedveltségnek örvendező vállalatnak minden egyes kötetéé.

A közönség köréből.*)

Fölkérem azon hitelezőket, kiknek **Manojlovits Demeter,** volt báckereszturi kereskedő ellen ki nem elégitett követelésük van, hogy nálam mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Dr. PATAJ SÁNDOR,
köz- és váltó-ügyvéd
ZOMBOR.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

CSARNOK.

Bodenstedt verseiből.*)

Vedd el sirva vagy mosolygva
Mi a sorstól kijutott:
Egy király se boldogithat,
Ha te magad nem tudod.

Kincs az élet. Semmi. Ezt is,
Azt is fogod hallani.
És jegyezd meg: mindkettőbül
Igaz, fiam, valami.

—

Fejet csóvász s ellágyulva kérded:
Ejnye, ismét rászedtek hát téged?
Ugy van, úgy és baj ez barátom.
Ám ha csalni kell már minden áron.
Csaljanak hát inkább engemet,
Mintsem, hogy a csaló én legyek.

—

Az a boldog, ki a jót jóért gyakorolja
Pusztán csakis azért, mert a szive parancsolja.
Megvonni a dicséretet attól se köll mégse,
Kinek szeme, mikor jót tesz, fölpilant az égre.
Az a fő, hogy gyakorolják a jót e világba',
Már az oka ok ne légyen a gáncsoskodásra.

*) Megjelentek a „Magyar Salon“-ban is.

Vaskos áhitat.

Hosszú, vaskos imádságos könyve!
Ölbe való egy-egy, nem is kézbe.
Hanem osztán üdvözit is menten —
Csak ütessed magad fejbe vele.

—

Zongorajátszó.

»Fogyatékos a hangszered«
Magadat igy mentegeted.
»Lepattant már sok húr róla,«
Jól játszva is rossz a nóta.
— A húrhiány nem baj; vajha
Egyetlen se volna rajta!

Révész Ernő.

Leiter Jakab.

Ismerik kérem Leiter Jakab urat? . . . A fővárosnak egyik nagyon ismert alakja ő kelme, s alig van hét, hogy valamelyik utódjának neve meg ne fordulna a fővárosi lapok hasábjain.

Leiter Jakab ur tudniillik egy fővárosi lapszerkesztőségében született, és egy ismert hirlapirónak mostohagyermeke. Az illető kolléga ugyanis egy német lapból forditván valamit »Jakobs Leiter« (a bibliai Jákob lajtorjája) helyett Leiter Jakab urat szerepeltette a lapban.

Azóta sok követője van Leiter Jakabnak.

•

Albrecht főherczeg jubileuma alkalmából meg volt irva a bécsi lapokban, hogy az összes bécsi katonazenekarok a rangban legidősebb karmester (Rangältester Kappelmeister) vezetése alatt kivonultak.

A lap munkatársa ezt igy forditotta le »A zenekarok Rangältester karmester vezetése alatt kivonultak.

•

Nem utolsó dolog volt az sem, mikor a Pol. Corr. egy német táviratot, melyben el volt mondva németul, hogy a spanyol királyné Madrid védelmét (Hut Madrid's) a III, hadtestre bizta, egy riporter imigy forditotta le. »A királyné Madrid kalapját a III. hadtestre bizta.

•

»Das neue Kabinet ist so gut, wie gebildet« — irta egy nyakatekert német a legutolsó franczia kabinet válság alkalmával azt akarván mondani, hogy magyarán fejezhessük ki, hogy az uj kabinet már megalakitottnak tekinthető.

A német táviratot egy fiatal magyar hirlapiró kapta kézhez leforditás végett. Át is ültette magyarba, még pedig ilyen képen:

»Az uj kabinet ép olyan jó, mint művelt.«

•

Nem csak kezdő magyarokkal esik meg az, hogy ilyen bakot lőnek. Megtörtént egy ismert irónkkal is hasonló dolog.

Egy tárczát akart leforditani ékes németnyelvből magyarra, de mindjárt a czíménél megakadt.

»Aus dem Gebiete der Hypnose.«

Ez volt a tárcza czime és emberünk félórai gondolkozás után leforditotta igy:

»Hypnose ur parancsolatából . . .«

•

Hát »Anderen« festőművészt ismerik kérem? Ugy-e bár nem? — Ezt is egy magyar ujságiró csinálta, még pedig egy német lap nyomán, ahol ez állt:

»Wir sahen dort Bilder von Makart, Canon, Munkácsy und Anderen.«

A magyar lapban ez lett belőle:

»Láttuk ott Makart, Canon, Munkácsy és Anderen festményeit.

•

Az apró bakoknak egész sorát lehetne itt felhozni.

»Attorney general-ból (az angol főügyész czime) egy magyar lapban Attorney tábornok lett.

»Der Bremzer Jahn aus Nürnberg« igy lett leforditva, hogy »nürnbergi Bremzer János.«

«Der Herzog ist blutarm» — irta egy német kollegánk és csináltak belőle «vérszegény herczeget.»

Egész szótárát lehetne összeállitani hasonlóképen a «Leiter Jakab»-oknak.

•

Veszedelmes versenytársa akadt Leiter Jakabnak legutóbb a «Nemzet» czimű lapban, ahol «Claquehutes Frigyes» ur megszületett.

Egy szükszavu német távirat ugyanis egy bécsi rablótámadást jelent, melyben el van mondva, hogy a rabló furkósbottal a megtámadott klakkjának rugóját (Feder Claquehutes) ösz szetörte,

A geniális fordító kikalkulálta a távirat szövegéből, hogy a rabló neve Claquehutes Frigyes, a ki furkósbottal támadta meg az áldozatot.

Azóta ezen nevet a főváros.

•

Hogy azonban a német kollegák se születtek burokban, azt bizonyitja az a körülmény hogy egy fővárosi német lap Jász-Kun-Szolnok megyét igy forditotta le:

«Jazigien- Gross-Kumanien- Redner-Comitat.»

Egy másik német Jókainak a «Jövő század regénye» czimű művét forditotta le a sógorok nyelvére és már a regény czime is igy jött ki;

«Roman der heranrückenden Compagnie.»

Hát még a többi? **M.**

Történelmi naptár.

Julius 26.

Szt. Anna. Szűz-Mária anyja emléknapja.
1866. A nikolsburgi béke-prälim. aláirása.

Julius 27.

1813. Ausztria, Porosz- és Oroszorsz. szövetségre lép.
1830. A julius-forradalom kitör. Párisban.

Julius 28.

1750. Bach J S. zeneszerző megh.
1883. Földrengés Ischia szigetén.

Julius 29.

1833. Wilberforce, a rabszolga felszabaditó megh.
1856. Schumann Rob. zeneszerző megh.

Julius 30.

1877. 30-31. Az oroszok veresége Plevna m.

Julius 31.

1870. Wilhelm por. kir. hadseregbez ment.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
Kiadó: **OBLÁT KÁROLY.**

A valódi francia cigarettapapir.

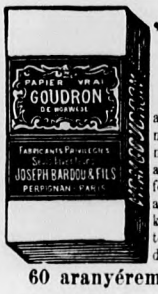

„Le Vrai Goudron"
de Norwege
JOSEPH BARDOU & FILS
gyárából **Perpignán és Párisban,**
az **egyedüli czigarettapapir,** mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, és mivel a fenyőkivonat a gége, légzőcsövek és a tüdőre nézve legegészségesebb szer, ennélfogva is az egyedüli czigarettapapir, melyet a dohányzó egészsége minden hátrányа nélkül használhat. — Számos orvosi- és az ipar tekintélyeitől származó bizonyitvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 diszoklevél, 20 versenykivüll oklevél.

Kapható minden norinbergi-, diszmüáru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartőzsdében.
9—12

A legjobb czigaretta-papir.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„Les Derniéres Cartouches"
czigarettapapir,
BRAUNSTEIN FRERES gyárából
PÁRIS,
65. Boulevard Exelmans
a legkönnyebb és legkitünőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb czigarettapapirok elökelő tudósok által összehasonlitó vegyelemzésnek alávettettek, ugy Dr. POHL, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. LIEBERMANN tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, ujabb időben Dr. SOYKA Hygieniei tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlitó vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a BRAUNSTEIN FRÉRES czég czigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Fréres czéget viseli. Ezen czég cigarettapapirjainál minden csomag annyit tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van.

A gyár

Braunstein Fréres

czég alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. raktárt tart czigarettapapirjai és czigarettahüvelyei elárusitására. 18—25

Hazánk legkitünőbb savanyuvize a

2—3

Mohai STEFANIA Forrás.

Tiszta, igen szénsavdus, kellemes izü és olcsó.

Borral vegyitve a pezsgőhöz hasonló italt szolgáltat.

Elismert kitünő gyógyhatással bir a lélegzési-, emésztési- és vizelőszervek hurutos bántalmainál, a gyermekek görvény és angol kórjánál.

Kapható Zomborban, HEINDLHOFER R. czégnél.

Az évi elszállitás 2.000,000 palaczk.

Legjobb asztali- és üditő-ital

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS,

O fensége József főherczeg, és o felsége Milán szerb király

mely szemben a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a falubb és legkedlebb körökben is.

— ezeztelen rendes italul szolgál. —

Konstantin Apolyban, Alexandriában, legkisebb Fiumében is és ugy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedése elen praeservativ gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóinak, kik ezen savanyvizet akár borral, gyógyczélokra, vagy tisztán mint asztalivizet élhezeretettel használják, kérjük azt röviditve

ÁGNES-

forrás néven kimelgéltatni. — A nagyérdemű közönségnek savanyvizünket szives jótodatba ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

kereskedőségo Mohás.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, fűszerkereskedésben és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESGYÖRY,

m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállitónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavarokná

Zomborban kapható: Falczione Gusztáv, Heindlhoffer Róbert, Sztriliits Zsigmond és Weidinger A. és S. uraknál.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG: VI. külső vácziut 1696.99

VÁROSI IRODA és RAKTÁR: VI. Podmaniczky-uteza 14.

Gőz- és járgánycséplő készületek.

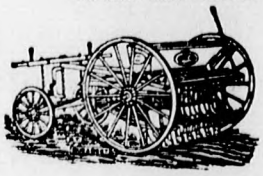

SCHLICK-féle szab.
két- és háromvasu ekék.
SCHLICK-féle szab.

„Haladás" sorvetőgépek.

Szórvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répavágók, répazúzók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztitó rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékrészei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak,

árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14 a lévő irodáink legnagyobb részét a külső vácziuton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott épitési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesitettünk. — Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

13—18 Képviselet Zomborban: **Rombai Dezső** úrnál.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.